

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 66/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Klaudia Azariová, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 147/2018 z 31. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA]

██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ (ďalej aj „sťažovateľ“ alebo „žalobca“), zastúpeného advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Klaudia Azariová, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 147/2018 z 31. januára 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) domáhal proti žalovanému, t. j. poisťovni, doplatenia kráteného poistného plnenia z havarijného poistenia, a to vo výške 600,55 € s príslušenstvom. Počas konania vzal žalobu v časti istiny vo výške 100,09 €, t. j. v časti dane z pridanej hodnoty a k tomu prislúchajúcemu príslušenstvu, späť. Následne 28. marca 2018 zobral žalobca žalobu vo výške 293,36 € čiastočne späť, keďže v čase po podaní návrhu na začatie konania došlo zo strany žalovaného k čiastočnému plneniu.

2.1 Okresný súd svojím rozsudkom sp. zn. 26 Cb 52/2017 zo 6. apríla 2018 rozhodol tak, že sťažovateľovi priznal sumu vo výške 207,10 € s príslušenstvom, t. j. s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 207,10 € od 24. septembra 2014 do zaplatenia, a paušálnu náhradu nákladov vo výške 40 €, v prevyšujúcej časti, t. j. v sume 399,45 €, súd konanie zastavil, v časti úroku z omeškania vo výške 9,05 % zo sumy 393,36 € od 24. septembra 2014 do 8. marca 2018 žalobu zamietol a stranám konania náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 2 Cob 147/2018 z 31. januára 2019 rozsudok okresného súdu sp. zn. 26 Cb 52/2017 zo 6. apríla 2018 ako vecne správny potvrdil.

3. Sťažovateľ namieta neústavnosť rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania, tvrdiac, že výrok, v zmysle ktorého žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, porušuje právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy pre svojvoľnosť záverov rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré

sťažovateľ vníma v rovine nesprávnych skutkových a právnych záverov, v postupe a odôvodnení rozhodnutí, ktoré sú svojvoľné a nedostatočne odôvodnené, a v rozpore s princípom právnej istoty, pretože odporujú ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít.

3.1 Zdôrazňuje, že pôvodne uplatňoval v konaní sumu 600,55 € s príslušenstvom, podaním z 9. februára 2018 vzal žalobu čiastočne späť, čo sa týka sumy 109,09 € s príslušenstvom (v časti dane z pridanej hodnoty), následne po plnení žalovaného 8. marca 2018 zoberal žalobu čiastočne späť v časti týkajúcej sa sumy 293,36 € a o zvyšnej časti nároku súd prvej inštancie rozhodol právoplatne tak, že čo sa týka sumy 207,10 € s príslušenstvom, bol žalobca úspešný. Sťažovateľ zdôrazňuje, že všeobecné súdy sa už vysporiadali s neplnením povinnosti poisteného predložiť hodnoverné doklady o oprave s následným znížením poistného plnenia, resp. s povinnosťou poisteného predkladať ďalšie dôkazy, a s vplyvom aj na rozhodovanie o trovách konania (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Cob 29/2013 zo 17. decembra 2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 113/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 840/2014 zo 6. júla 2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co 124/2014 z 26. marca 2014, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Cob 2/2016 z 25. januára 2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 Co 14/2017 z 30. januára 2018). Uvádza, že pojem zavinenia pri rozhodovaní o trovách konania sa posudzuje objektívne vo vzťahu medzi tým, čoho sa žalobca domáhal, a skutočnosťou, pre ktorú žalobca neskôr vzal žalobu späť. Zdôrazňuje prevenčnú funkciu inštitútu trov konania. Z hľadiska rozhodovania o trovách konania poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 19/2010, podľa ktorého *„V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zaviniť, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi [v režime § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 o. s. p.] otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí (podľa § 142 ods. 2 o. s. p.) celkovú otázku, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzati žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 o. s. p. dovodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zaviniť čiastočné*

zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu.“

3.2 Sťažovateľ ďalej vytýka napadnutému rozhodnutiu nepreskúmateľnosť, pretože podľa jeho názoru neobsahuje žiadne odôvodnenie v súvislosti so späťvzatím žaloby sťažovateľa, čo sa týka sumy 293,36 €. Poukazuje pritom na vec riešenú ústavným súdom v konaní sp. zn. IV. ÚS 45/06, kde ústavný súd vyslovil: *„Aj keď krajský súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 142 ods. 1 o. s. p. (resp. § 146 ods. 2 prvej vety o. s. p.), ktorým je princíp zodpovednosti za výsledok konania (princíp úspešnosti), podľa názoru ústavného súdu toto rozhodnutie krajského súdu nie je dostatočne odôvodnené. Bolo povinnosťou krajského súdu ako odvolacieho súdu, aby dal jednoznačnú odpoveď na námietky sťažovateľa uvedené v odvolaniach proti výroku o náhrade trov konania napadnutého rozsudku a uznesenia okresného súdu. Odôvodnenie takéto závery podľa názoru ústavného súdu neobsahovalo, nie je presvedčivé a je rozporuplné, čím sa reálne nezabezpečilo uplatnenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“*

3.3 Z hľadiska porušenia právnej istoty sťažovateľ poukazuje na R 49/1993 a bod 15 nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 196/09, podľa ktorého *„Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniel. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu*

k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v spät'vzati návrhu, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre.“.

4. V nadväznosti na uvedené s'ťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo s'ťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] domáhať sa ochrany svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a základné právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp.zn. 2Cob/147/2018 bolo porušené.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Krajského súdu Košiciach, sp.zn: 2Cob/147/2018 zo dňa 31.01.2019 a vec vracia súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. S'ťažovateľovi priznáva náhradu trov konania v celkovej sume 415,52 €...“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

9.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

10. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

11. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12.1 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

13. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duľovi a bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Libor Duľa (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditš a Miroslav Duriš.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04).

15. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza

zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ právny poriadok poskytuje iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

16. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu. Inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobne platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod. Následkom toho sa ústavný súd pri posudzovaní otázky o prípustnosti dovolania v zásade obmedzuje, avšak pri predbežnom prerokovaní ústavných sťažností je vždy povinný preskúmať svoju vlastnú právomoc z toho hľadiska, či tejto právomoci nepredchádza právomoc iného súdu, ktorý by bol oprávnený sťažovateľovi poskytnúť ochranu pred namietaným porušením ním označovaných základných práv a slobôd.

17. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu za nedostatočné z hľadiska jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď sa krajský súd adekvátne nevysporiadal s jeho argumentáciou súvisiacou s posúdením a vyhodnotením úspechu strán sporu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (bližšie pozri bod 3).

18. Ustanovenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* [odmietnutia spravodlivosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017)]. Pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (IV. ÚS 314/2020).

19. Ústavný súd v danej súvislosti konštatuje, že sťažovateľom je predstretá argumentácia vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu týkajúceho sa nároku na náhradu trov konania, vo svojom obsahu porušujúceho jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto poukazuje na svoje uznesenie sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom okrem iného vyslovil, že ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd končí rozhodovanie o tejto otázke, ktoré tak možno považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Z uvedeného vyplýva, že aj vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania sťažovateľ disponoval účinným prostriedkom nápravy (dovolanie), ktorý nevyčerpal (I. ÚS 300/2020).

19.1 K uvedenému judikatúrnemu záveru ústavný súd v rámci argumentačnej podpory dopĺňa, že rozhodovanie o trovách konania nie je síce hlavným predmetom konania, avšak je jeho obligatórnou súčasťou, bez rozhodnutia o ktorej nie je možné konanie skončiť a zabezpečiť tak právnu istotu strán, a preto je z pohľadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým skončí rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

19.2 Pre úplnosť ústavný súd opätovne konštatuje, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (IV. ÚS 314/2020).

20. Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prekovania ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie nepodal, a teda nevyužil právny prostriedok, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, čím nerešpektoval subsidiárne postavenie ústavného súdu. Nevyžitie zákonnej možnosti podať dovolanie totiž nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý, ako z už uvedeného vyplýva, môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, keď fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; túto možnosť však sťažovateľ v danom prípade mal.

21. Pokiaľ ide o eventuálne ďalšie námietky, ktoré nie je možné uplatniť v dovolacom konaní, riešenie poskytuje § 124 posledná veta zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. V takom prípade je teda potrebné najprv vyčerpať námietky dostupné pre dovolacie konanie a až následne využiť ústavnú sťažnosť (v rozsahu súvisiacom aj s výsledkom rozhodovania dovolacieho súdu).

22. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti netvrdil a už vôbec nepreukázal, že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jeho prípadu teda neprichádzal do úvahy ani prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

23. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú a argumentáciou sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu označených práv sa z hľadiska tohto svojho primárneho záveru nezaoberal (nad tento rámec však venoval vecnej stránke riešenej problematiky úvahy v bodoch 25 až 25.4 tohto odôvodnenia).

24. Pretože bola ústavná sťažnosť odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

25. Ako „*obiter dictum*“ ústavný súd uvádza, že je síce pravdou, že odvolací súd poskytol len stručnú odpoveď na sťažovateľom formulované otázky, napriek tomu je odpoveď z rozhodnutí súdov oboch inšancií čítaných v ich súvislostiach dostatočne zrejma a nie je ústavne neudržateľná v neprospech sťažovateľa. V rozhodnutiach všeobecných súdoch došlo k posudzovaniu uplatnenia dvoch zásad – zásady zavinenia a zásady úspechu. Sčasti bolo konanie zastavené (a teda pri rozhodovaní o trovách konania sa aplikovala zásada zavinenia) a došlo aj k meritórnemu rozhodnutiu (a teda k aplikácii zásady úspechu), pričom zavinenie na zastavení konania sa považuje na tento účel za neúspech.

25.1 V kontexte napadnutého rozhodnutia krajského súdu (bod 27 jeho odôvodnenia nadväzujúci na bod 56 rozsudku okresného súdu uvedeného v bode 2.1 tohto odôvodnenia) okresný súd zistil, že žalobca podal žalobu predčasne, pokiaľ ide o sumu 293,36 € – aj z tohto dôvodu bola žaloba čiastočne zamietnutá, práve čo sa týka príslušenstva z tejto sumy. Žalovaný totiž plnil na výzvu sťažovateľa uplatnenú až v súdnom konaní, a to včas. Nekonal teda v zmysle pôvodnej žalobnej požiadavky v tom smere, že by konal podľa stavu, ktorý tu bol v čase začatia konania. Žalovaný síce sumu 293,36 € uhradil, avšak až po tom, čo pre jej opodstatnenosť žalobca v konaní produkoval dôkazy (čo bolo jeho

procesnou povinnosťou). Keďže v konaní nebolo preukázané, že sa žalovaný pred začatím konania dostal do omeškania s úhradou sumy 293,36 €, je zrejmé, že žaloba bola podaná predčasne, a teda nedôvodne (zavinenie je na strane sťažovateľa, ktorý je na tento účel považovaný za neúspešného).

25.2 Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ bol v konaní úspešný, čo sa týka sumy 207,10 €, na istine, na úrokoch z omeškania z tejto sumy (počítaných ku dňu rozhodovania okresného súdu vo výške 66,29 €) a na paušálnej náhrade nákladov v sume 40 €, neúspešný bol, čo sa týka úrokov z omeškania zo sumy 293,36 € (počítaných ku dňu rozhodovania okresného súdu vo výške 93,90 €), a zaviniel zastavenie konania, čo sa týka sumy 109,09 €, na istine a na úrokoch z omeškania z tejto sumy (počítaných ku dňu rozhodovania okresného súdu vo výške 34,92 €), ako aj čo sa týka (spornej) sumy 293,36 €.

25.3 Keďže sa v zmysle sťažovateľovi známej judikatúry zavinenie považuje za neúspech pre rozhodovanie o trovách konania, kde sa uplatňuje aj zásada úspechu, možno jednoducho prepočítať, že sťažovateľov úspech v spore bol v sume 313,39 €, neúspech v sume 531,27 €, teda úspešný bol na 37 %, neúspešný na 63 %. To by podmieňovalo rozhodnutie o trovách konania, podľa ktorého by práve sťažovateľ mal nahradiť 26 % trov konania žalovanému.

25.4 Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania (neúspešného pre sťažovateľa), krajský súd nepriznal stranám ich náhradu, keďže úspešnému žalovanému trovy nevznikli (aj keď sa vyjadroval k odvolaniu – body 20 a 28 napadnutého rozhodnutia krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2021

Libor DUĽA
predseda senátu